

Mäntsälän osavuosikatsaus 3/2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 238
349/02.01.00/2024

Toimintaympäristö

Valtiovarainministeriön syyskuun ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuotteeseen 2025 odotetaan 1,0 % nousua. Inflaatio on hidastunut, mutta kasvanut työttömyys ja kuluttajien luottamus talouteen on hidastanut talouden elpymistä.

Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 3,2 prosenttia ja vuonna 2027 nousu kiihtyy 3,9 prosenttiin. Tämä kehitys lisää kustannuspaineita palveluvaltaisella kuntasektorilla, jossa henkilöstömenojen osuus on suuri.

Työllisyys kasvaa selvästi vasta vuosina 2027–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli 4,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Tänä vuonna 2025 rahoitusaliijäämä on 4,3 % ja laskee siitä vähitellen 3,6 % vuonna 2026. Alijäämä pysyy kolmen prosentin huonommalla puolella ennustekauden loppuun saakka.

Talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2025 ja tilinpäätösennuste

Mäntsälän kunnan syyskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 74,5 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 70,8 prosenttia talousarviosta. Toimintakate -43,2 milj. euroa on 70,2 prosenttia talousarviosta. Vuosikate syyskuun lopun tilanteessa on 8,3 milj. euroa ja tilikauden tulos n. 1,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Verotuloja on syyskuun lopussa kertynyt 40,0 milj. euroa, joka on 72,9 prosenttia talousarviosta. Kunnallisveron loppuvuoden kertymäennuste alenee selvästi, johtuen pääosin pienimmistä ennakonpidätyksistä. Työllisyyden odotettua heikompi kehitys kulvana vuonna on johtanut siihen, että palkkatulojen kehitysarvio on heikentynyt. Palkkatulojen odotetaan kasvavan vain noin 2,5 prosenttia tänä vuonna. Kasvu on heikkoa, sillä keskimääräinen yleinen ansiotaso nousee noin kolme prosenttia koko maassa.

Mäntsälän osalta kunnallisverotuottojen odotetaan laskevan 0,8 % ed. vuoteen, yhteisöverotulojen laskevan 3,8 % ed. vuoteen, mutta kiinteistöveron odotetaan kasvavan kuitenkin 2,1 % ed. vuoteen verrattuna. Kokonaisuudessaan verotulojen ennustetaan toteutuvan 1,477 milj. euroa talousarviota heikompana. Talousarvioon tulee tehdä ennusteen mukaiset muutokset.

Kunnan tilinpäätösennuste on syyskuun lopun tilanteessa 1,2 milj. euroa alijäämäinen. Ennustetta heikentää heikosti toteutuvat verotulot. Verotulokertymän lisäksi kunnan rahoitusvastuun kasvu työttömyysetuuksista kasvaa (n. 0,45 milj. euroa).

Hallintopalvelualueen TE- ja maahanmuuttopalveluihin haetaan 0,399 milj. euron lisämääräraha kattamaan tulosalueen ylityssennuste. Osa työttömyysetuuden kasvun menoylityksestä katetaan tulosalueen muista menoista. Muutoin palvelualueiden ennustetaan pysyvän hyvin muutetun talousarvion mukaisessa toimintakatteessa.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa haetaan talousarviomuutosta opetuspalveluiden kotikuntakorvausmenoarvion lisäämiseksi 0,1 milj. euron lisämääräraha ja kotikuntakorvaustuloarvion laskemiseksi 0,1 milj. euron lisämääräraha. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluihin haetaan 0,2 milj. euron määrärahalaskua lasten kotihoidon tukeen. Määrärahalaskulla katetaan opetuspalveluiden määrärahatarpeet.

Investoinnit

Investointien talousarvio 8,522 milj. euroa on ennustettu alitettavan 0,762 milj. eurolla. Investointien kokonaistoteutuma on 7,76 milj. euroa. Investointeihin haetaan Kapulin alueen risteyslevytyksiin ja viherrakentamiseen sekä Keskuskadun hulevesi ja jalankulku ja polkupyörätien saneeraukseen välillä Kivistöntie – Ullantie määrärahalisäyksiä yhteensä 0,274 milj. eurolla, jotka katetaan Keskustan kouluverkkoratkaisun suunnittelun ja Jokihuhdantie jalankulku ja polkupyörätien ja alueen katusaneeraus määrärahavähennyksillä (yht. 0,42 milj. euroa).

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.9.2025 oli 82,2 milj. euroa eli 3921 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 0,8 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 153,6 milj. euroa. 30.9.2025 tilanteessa lainakanta on n. 150,1 milj. euroa (7158 euroa/asukas). Konsernilainat ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on 30.9.2025 tilanteessa n.170 milj. euroa eli n. 8141 euroa/asukas.

Osavuositarkastuksen yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset

Tuloslaskelmaosan talousarviomuutosesitykset:

- Verotuloihin tehdään Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen vähennys yht. 1,477 milj. euroa ennustetun kertymän mukaiseksi.

Käyttötaloulosa, talousarviomuutosesitykset:

- TE- ja maahanmuuttopalvelut 0,399 milj. euron lisämääräraha kattamaan kunnan kasvaneen rahoitusosuuden työttömyystuista.

Investointiosan talousarviomuutosesitykset:

- Kapulin alueen risteyslevytykset ja katuviherrakentaminen: määrärahalisäys 0,174 milj. euroa
- Keskuskadun hulevesi ja jk/pp saneeraus välillä Kivistöntie – Ullantie: määrärahalisäys 0,100 milj. euroa.
- Keskustan kouluverkkoratkaisun suunnittelu: määrärahavähennys 0,200 milj. euroa
- Jokihuhdantie jk/pp ja alueen katusaneeraus: määrärahavähennys 0,220 milj. euroa.
- Nettovaikutus 0,146 milj. euroa investointimenoja vähentävä.

Rahoitusosan talousarviomuutosesitykset:

- Antolainojen muutokset -110 000 euroa rahoitusosaan. Kunnanvaltuuston päätöksen 10.2.2025 § 4 mukaisesti Mäntsälän Jäähalli Oy:n pääomalaina kasvatettiin yhteensä 227 600 euroon. Päätöksen mukaista talousarviomuutosta ei tehty päätöksenteon yhteydessä.

Valmistelija Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus

1. merkitsee liitteenä olevan osavuosisikatsauksen 3/2025 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.
2. esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin ja osavuosisikatsauksen mukaisesti määrärahavähennystä verotuloennusteeseen -1,477 milj. euroa ja määrärahalisäystä hallintopalveluiden TE- ja maahanmuuttopalveluihin 0,399 milj. euroa. Muutokset heikentävät vuosikatetta 1,786 milj. euroa. Investointeihin haetaan esittelytekstin mukaista muutosta hankkeisiin, jotka vähentävät kokonaisuutena investointimenoja 0,146 milj. euroa. Rahoitusosaan esitetään tehtäväksi antolainojen muutokseen lisäys -110 000 euroa.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 16.53 – 17.01.

Liite 1. Osavuosisikatsaus 3/2025